

24620

8-82

F-14

8-82

F-14

(207)

ՓՈՔԻԲԿ

ԸՆԹԵՐՅԱՐԱՆ

Կազմեց

ԳԵՈՐԳ ԲԱՐՈՒՐԵԱՆՅԱՆ

ԸՆԹԵՐՅԱՐԱՆ

ԻՆՏԵՐՆԱԿԱՆ

F-14

ԹԻՖԼԻՍ

Յազարյան Յ. Մարտիրոսեանցի

1895

2004

« Եր. Դար »-ի լսագ. խմբ. գրություն

8-82

Բ-14

Պատմ.

ՍՊ. ՓՈՔԲԵԿ

ԸՆԹԵՐՑԱՐԱՆ

1001
1928

9

Կազմող

ԴԵՌՅ ԲԱՐՈՒՐԵԱՆՑ

ԹԻՖԼԻՍ

ՏՊԱՐԱՆ ՅՈՎՀԱՆՆԻՍ ՄԱՐՏԻՐՈՍԵԱՆՑԻ

Տիփ. Ի. Մարտիրոսյան, Օրծ. լ., № 1—2

1895

16

Дозволено Цензур. Тифлисъ, 28 Октября 1895 г.

1867

Մտած՝ գիրք էի կարդում, երբ յանկարծ՝ սենեակը լցեց ճանճի տղզոցով. նայեցի, տեսա՛յ՝ որ սենեակիս մի անկիւնի վերին մասում՝ տարզը հիւսել էր մի ոտտա՛յն: Նա հաստամարմին էր, զեղնագոյն գլխով: Նրա ոտտայնի թեկերը ալնքան մօտիկ-մօտիկ էին հիււււած և ալնքան իրա՛ որ ամենատեղ ճանճն էլ եթէ ընկնէր մէջը՝ հազիւ թէ կարողանար այնտեղից ազատուել, իսկ մի քիչ թոյլը՝ ընկնելով ալլտեղ՝ եթէ ձիգ թափէր ազատուելու համար՝ աւելի կրիճճէր...

Ահա՛ մի ճանճ ընկել է ոտտայնի մէջ և ձիգ է թափում ազատուելու: Նայում ես, զիտում՝ կարծում ես՝ թէ ահա—շուտով կազատի. բայց ո՛չ, տարզը կամաց-կամաց իջնում է, ոտներով զարկում և ճանճին ոտտայնի աւելի ներսը տանում...

Ճանճն սկսեց տղզալ, բայց ազատուել չէր կարողանում:

Սարգը մօտեցաւ՝ ճանճն սկսեց տելի խիտ բզկալ ու տղալ, և ամեն կերպ աշխատում էր ոտաջնից դուրս պրծնել, բայց նրան այդ չէր յաջողում:

Ես՝ մնալով՝ կարող էի այդ ճանճին աղատել, բայց սիրտս քար էր դարձել, ուզում էի տեսնել՝ թէ ճանճի ողբերգութիւնը ինչով է վերջանում... Թէև գիտէի ինչ էր նրա վերջը, բայց՝ ասում եմ՝ ուզում էի տեսնել...

Սարգը՝ տեսնելով որ իր մօտենալով ճանճն իր տղոցը շատ է վեր բարձրացնում՝ մի քիչ հեռացաւ ու, կարծես, մտքումը ծիծաղելով ասում էր.

— Տըզզն, տըզզն, սչինչ, զրանով դու ինձ չես վախեցնել. տղալով՝ ուժասպառ կըլինիս, և... լետոյ ես գիտեմ...

Եւ ճիշտ որ՝ ճանճը տղալաց, տղալաց,— իմ զահլէն էլ տարաւ,— ու վերջը՝ մի քիչ ուժիցն ընկաւ, ձէնը փորը քաշեց...

Սարգը ցած եկաւ, իր՝ ստեղի ծալի նրման ոտներով՝ ճանճի գլխին փամփեց... Աւելի առաջ դալով՝ ուղղակի կպաւ գլխին... Ճանճը դէս էր ձիգ տալիս, դէն էր ձիգ տալիս, քանի զնում՝ ուժաթափ էր լինում, շունչը կտրւում: Մէկ էլ ուժգնապէս ձիգ տեց՝ սարգի թաթերից դուրս պրծաւ... որով միայն, կարծես, սարգի ծիծաղը շարժեց...

— 2Է, բալաս, դու ինձանից պրծնողը չես. թէև մի րոպէ կարողացար թաթերիցս պուկ գալ, բայց չէ որ ոտաջնիս մէջն ես... Եթէ ազատուես՝ մնալով շնորհիւ կըլինի այդ, իսկ նա... նա սրդէն քարասրտացել է...

Անցաւ մի րոպէ՝ սարգն սրդէն սկսել էր իր որսի ուղևորը դուրս տալ...

Երբ իր այդ գործողութիւնը կատարեց պրծաւ, նրան՝ առնելով իր զիրկը՝ տարաւ ոտաջնի խորքը: Սկսեց նորից իր գործը շարունակել: Երբ ուղեղը ծծեց պրծաւ՝ ապա սկսեց ամբողջ մարմինը լքննել. — «կարելի է, — մտածում էր նա, — մարմնի մի այլ տեղ աւելի հիւթալի բան ունենայ»... բայց ոչինչ չբռնաւ, ու նորից գալով իր տեղը՝ ուղեղը կրկին սկսեց ծրծել, թէև այլ ևս ոչինչ չէր մնացել...

Եւ նա՝ սարգը՝ ամեն օր, ամեն ժամ, ամեն րոպէ՝ շարունակում է իր որսը...

— «Խեղճ, խեղճ ճանճեր... խղճում ենք ձեզ»...

Գ. Բարուրեանց

Ահ, տէք ինձ ազատութիւն՝
Փշրեմ դուռը վանդակիս,
Եւ ճեղքելով մութ ամպերուն՝
Սրանամ հեռու հիւսիսից.

Այնտեղ, այնտեղ՝ դէպի հարաւ՝
Ծննդավայրն իմ քաղցրրիկ,
Այնտեղ երկինք շքեղ անբաւ,
Գաշտեր, ձորեր զեղեցիկ.

Այնտեղ սիրոյ ժամեր իաղաղ,
Պայծառ արեւ, վառ տառեր,
Այնտեղ երգում օղիակն անվախ՝
Վարդի ծոցում իր տաղեր.

Այնտեղ փայլում դրախտ եղեմեան,
Ժպտում կանաչ ճոխ ալիք,
Այնտեղ անկերջ կեանք խնդութեան,
Եւ ոսկեփայլ, մեղմ ալիք...

Անդ բացում է խիստ փառահեղ
Արշալոյսը նորածին,
Ամբոտական ծաղկունք շքեղ՝
Խունկ են բուրում մինչ երկինք...

Ո՛ր արտուտը երկնաօդաք՝
Կեանք աղերսում զեղջուկին,
Փստաբանում արդար քրտինք՝
Նրա անկեղծ վատտակին.

Ո՛ր իմ ծնողք բնակում են—
Քնյր սիրասուն, ծեր հայր, մայր,
Ո՛ր տանտ, եղբայր ինձ սիրում են՝
Անկեղծ սիրով բոցավառ.

Ո՛ր հայրենի սարեր, ձորեր—
Լսել են իմ մանկական
Ճիչ-աղաղակ, ազատ տաղեր,
Անհոգ երգեր բերկրութեան...

Ահա այնտեղ՝ անտառների
Ստրելներում երերւող՝
Կախտաւում է, ոստոտում է՝
Անմահ զարուն ծիծաղող...

Այնտեղ, այնտեղ՝ ես կ'ողջունեմ
Սիրուն զարուն ծաղկալից,
Այնտեղ յստակ օդ կըծծեմ՝
Ամբողջ հոգով բերկրալից:

Եւ թող այնտեղ՝ ուր ինձ մալրա-
Քանի՜ երգեց «օր-օր» երգ՝
Կարօտ առնուն և ամփոփւին
Այն սուրբ հողում՝ իմ տակերք...

Ի՜նչքան, այն, քաղցր է, սիրուն՝
Այդպէս թռուցիկ երազել...
Անմիտ ցնորք... երբէք թռչուն,
Ա՛խ... չեմ կարող ես վնեկ...

Դր. Բալասանեց

Հ Ե Ր Ո Ս Մ Ա Ն Ո Ւ Կ

Ձինացի իշխանի աղջիկը.

I

Ձինատաճառում կալ օրէնք, որի հիման
վրայ՝ կտրում են ստախօսի ձեռքերը:

Ձինացի մի մանգարին (իշխան) սուտ խօ-
սելու մէջ բռնեցաւ: Բողբիխանը (չինաց կաշա-
րը) զայրացաւ մանգարինի վրայ և հրամայեց
պատժել՝ ձեռքերը կտրելով:

Ամեն բան պատրաստ էր պատժի համար.
յանկարծ՝ Բողբիխանի պալատում յայտնեց ման-
գարինի աղջիկը՝ Սիու-Վիէն, խնդրելով թողնել
իրան Բողբիխանի մօտ:

Հեշտ բան չէր ալք անելը. սակայն այն-
պիսի աղիողորմ արտասուքներով էր խնդրում,
որ նրանք մեղմացան և վճռեցին թողնել աղ-
ջկան՝ ներկայանալու ահարկու Բողբիխանին:

II

Միու-Լիէնը երբ տեսաւ ոսկով ու արծաթով փալլող Բողղիխանին՝ ծնկաչոք ընկաւ նրա սուաջ.

— Մեծ արքայ, ասաց նա, ասում են՝ թէ Հայրս ձեռքերից զրկւելու պատժին պէտք է ենթարկւի: Ահա՛ ան այս ձեռքերը, — նա բարձրացրեց իր փոքրիկ ու փափրիկ ձեռքերը և մեկնեց դէպի Բողղիխանը, — այս ձեռքերը, շաբունակեց նա, պատկանում են տարաբախտ հօրրս: Այս ձեռքերը դեռ ևս անդօր են պահպանելու՝ ընկած մօրս, Հիւանդ եղբօրս և փոքրիկ քրոջս: Ա՛ռ ուրեմն այս ձեռքերը, Հրամայիր՝ օրէնքի բոլոր խտուրթեամբ վարեն սրանց հետ, միայն թէ՛ ազատեն հօրս ձեռքերը, որոնք կարող են պահպանել մեր ընտանիքը:

Բողղիխանը զգացեց որդիական ալլալիս սիրուց, բայց՝ փորձելու համար՝ ասաց ծնկաչոք աղջկան.

— Վեր կաց, թող քո ինդրածը լինի, թող կարեն քո անմեղ ձեռքերը՝ հօրդ մեղաւոր ձեռքերի փոխարէն:

Ապա Բողղիխանը Հրամայեց տանել աղջրկան պատժի սրահը և ժամանակին բերել բանտարկւած հօրը:

III

Միու-Լիէին տարան պատժի սրահում զրաճ կոճղի մօտ, որը ծածկւած էր արեան կաթիլներով, կապեցին ձեռքերը կոճղին ամրացրած երկաթէ օղակներին, մօտեցաւ դահլիճը՝ մերկ սուրը ձեռքին:

Միու-Լիէն գունատուեց, սակայն բերանից ողորմութեան խօսք չըլծաւ:

Սուրը շողշողաց մանկան մերկ ձեռքերի վրայ... Այդ միջոցին, առաջ անցաւ Բողղիխանի սիրելին, նշանով արաւ դահլիճին, որը ժպտալով դրեց սուրը պատեանը, մազաչափ չըղիպչելով աղջկա՛յ մատներին:

Նոյն վայրկեանին՝ պատժի դարպասի դռները բացեցին և աղջկան երեւաց կապանքներից ազատւած Հայրը, որը ուրախ, դոհունակ դէմքով ու բազկատարած՝ շտապում էր զրկել իր փրկիչ աղջկան:

Բողղիխանը ներեց մանդարինին, և Հրամայեց՝ այլ ևս ոչ ոքի չըպատժել այն դարպա-

սում, ուր փորձեց փոքրիկ աղջկան: Նոյն տեղ
կանգնացրին քարէ կոթող մարմարեայ տախ-
տակով՝ հետեւեալ մակագրութեամբ. «Այստեղ
Սիւս-Աիէն՝ Իխունց մանդարինի գուստրը՝ պատ-
րաստ էր զոհելու իր անձը՝ փրկելու հօրը:
Բախտաւոր են այն հայրերը՝ որոնք
ուսնին այգւիսի գուստրներ. երջա-
նիկ է այն հողը՝ որի վրայ աճում է
այգւիսի սէր:»

Թարգմ. Դուլթ

ՈՐԻ ՄԱՆՈՒԿԻՆ

Պոչեց փոթորիկ... թաւամեց վարդը՝
Սիրած ու զգւած զարնան օրերի,
Սև ամբախտութեան լարած թակարդը
Կեանքիդ վերջ դրեց, մանուկ զեղանի:

Ամբի՛ծ, անարձա՛ թուսր աշխարհից,
Հպատակեցար ճակատագրիդ,
Երբ քեզ մօտեցաւ մահը թունալից՝
Անձայն ու լուրի փչեցիր հողիդ:

Աւաղ... զեղնութեամբ շուտով ծածկեցան
Հազանակագոյն, զրաւիչ աչեր,
Մտար դու մահւան զիրկը յաւիտեան,
Վառ արշալոյսին տիրեց մութ գիշեր...

Աստղերի նման աշխտի մ. կարտառ
Թռթռում էիր, առնում հանդիստ քուն.
Ի՞նչ էր չարչարանք, ցան, վիշտ ու աշխարհ*)
Անձանօթ էին քո խաղաղ հոգուն:

Ո՛հ, երանի քեզ, որ ննջած հիմա,
Ազատ՝ աշխարհի զաղիր հոգսերից,
Մարդկանց խնդութեան, լացին առօրեայ՝
Ի՛նչ աչտահետև դու չես մասնակից:

Գր. Բալասանյաց

*) Սուգ, լաց:

ԿՈՅՐ ԵՐԱԺԻՋՏ

Նւէր կոյր երաժիշտ՝ պ. Ն. ՏԻԳՐԱՆԵԱՆԻՆ.

Փոքրիկ Միքայէլը աչքի հիւանդու-
թիւն ունէր. բժիշկն եկաւ, նայեց նրա աչքերը
և ասաց.

— «Միքայէլի հիւանդութիւնը երկիւղալի
է, բայց՝ եթէ մանուկը աչքերը, ձեռքերով չի
տրորել՝ կանցնի»:

Բժիշկը դեղ զրեց, Միքայէլին ու իր մօրը
մնաք բարև ասաց ու դնաց:

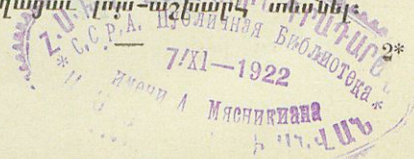
Միքայէլը պառկած է իր անկողնում. նրա
աչքերը քոր են զալիս, և նա չի համբերում,
սկսում է աչքերը տրորել:

— Մի՛ տրորել, փոքրիկս, քիչիւր՝ թէ ի՞նչ
ասաց բժիշկը, ասում էր՝ նրան մայրը:

Իսկ նա չէ կարողանում համբերել, և շա-
րունակ աչքերն է տրորում:

Արդիսով էլ նա կուրացաւ:

Նրա աչքերի վրայ երեւոյ ապիտակ փառ,
ու էլ չըկարողացաւ լոյս-աշխարհ տեսնել:

Յաւալի է և սաստիկ տխուր բան՝ կոյր լինելը: Նրա համար ամեն ինչ մութ է, ամեն ինչ խաւան:

Եւ մայրն սկսեց իր կոյր որդուն երաժշտութիւն սովորեցնել, որ նրա համար տխուր չանցնէր իր անբախտ կեանքը: Ածում է մայրը դաշնամուրի վրայ, իսկ Միքայէլը՝ լետույ նոյնպէս ածում՝ լսողութեամբ:

Նրա լսողութիւնը սրացաւ ու Միքայէլը երաժշտութիւն սաստիկ սիրեց:

Նա մեծացաւ, և դարձաւ լալտնի երաժիշտ: Երբ նա ածում է, բոլորը, ովքեր լսում են նրան, լալիս են, լսելով Միքայէլի՝ հոգու քնքոյշ լարերին զարկող՝ քաղցր, զգալուն և մեկամաղձոտ երաժշտութիւնը: Լալիս է և ինքը՝ Միքայէլը: Լալիս է՝ որովհետեւ չի տեսնում Աստծոյ լոյսաշխարհը, և չի տեսնելու... Նա ամենքին սիրում է, բայց ոչ ոքի չի տեսնում:

Ահա սրանից է՝ որ նրա երաժշտութիւնը աշխարհի զգալուն և աշխարհի սրտաշարժ է:

Թարգմ. Գ. Բաք.

* * *

(Մարցիպից)

Եթէ ուզես կեանք վարել՝

Միշտ խաղաղ ու անոման,

Կեանքի տապալը չբռնենի՝

Մինչ հասակդ ծերութեան,—

Դու քեզ ընկեր չունենաս,

Ոչ էլ լինիս անոց հետ.

—Քիչ զւարճութիւն կ'ունենաս,

Եւ նոյնքան էլ՝ ցաւ, աղետ:

Գ. Բաք.

ԱՐԴԱՐԱՆՑ ԹԱԳԱՆՈՐ

Մի թագաւոր իր համար պալատ էր շինել տալիս և պալատի առաջ՝ այգի: Բայց այգու ելքի մօտ կար մի խրճիթ, որի մէջ ապրում էր մի խեղճ մարդ: Թագաւորը կամեցաւ նրա խրճիթը իր այգու հետ միացնել, որպէսզի նա՝ խրճիթը՝ այգու տեսքը չըփչացնէր. այդ բանի համար նա իր մինիստրին ուղարկեց այն խեղճ մարդու մօտ՝ նրա խրճիթը գնելու:

Մինիստրը գնաց ռամիկի մօտ ու ասաց.

— Դու բախտաւոր ես. թագաւորը կամենում է խրճիթդ գնել: Տունդ տասը լուբլի չարժէ, սակայն թագաւորը քեզ հարիւր է տալիս:

Ռամիկն ասաց.

— Ո՛հ, ես իմ խրճիթը հարիւր լուբլիով չեմ ծախիլ:

Մինիստրն ասաց.

— Դէ, եթէ այդպէս է, թագաւորը երկու հարիւր է տալիս:

Ռամիկն ասաց.

— Ո՛հ երկու հարիւրով, ո՛չ էլ հազարով

կրտամ: Իմ պապս ու հայրս այս խրճիթում ապրեցան ու մեռան, ես էլ, Ատոծով, մէջը կըծերանամ ու կըմեռնեմ:

Մինիստրը գնաց թագաւորի մօտ ու ասաց.

— Ռամիկը յամառ է, խրճիթը ծախել չէ համաձայնում: Այլնչ չըտաս, թագաւոր, այլ հրամայիլ՝ որ այդ խրճիթը միացնեն այգու հետ, իսկ ուրիշ ոչինչ. պրծաւ-գնաց:

Թագաւորն ասաց.

— Ո՛հ, ես այդ չեմ տնիլ:

Այն ժամանակ մինիստրն ասաց.

— Ուրեմն ի՛նչ պէտք է անել: Միթէ կարելի է, որ այսպիսի հոյակապ պալատի առաջ՝ մի հոտած ու փթած խրճիթ լինի: Այլ կընայէ պալատին՝ կասէ. «Լաւ պալատ է, բայց իւրըճիթը նսեմացնում է նրան: Երևում է»—կասեն—«թագաւորը փող չի ունեցել, որ այս խրճիթը գնէր:

Իսկ թագաւորն ասաց.

— Ո՛հ, ամենեւին ո՛չ. ուր կընայէ պալատին՝ նա կասէ. «Երևում է՝ թագաւորը փող շատ ունէր, որ այսպիսի պալատ շինեց. ապա կընայէ խրճիթին՝ կասէ. «Երևում է՝ որ այս թագաւորի սրտում արդարեւ թիւն էլ է եղել»: Թող խրճիթն իր տեղը մնայ:

Թարգմ. Հ. Բար.

ᐃ ᐱ ᐱ ᐱ ᐱ ᐱ ᐱ ᐱ

ԶԻԱՐՃԱԼԻՔ

ԿԵՐԱԿՈՒՐ ԵՒ ԱՄԱՆ

(Ժողովրդ. առակ.)

Մի մարդ՝ շատ տեղ ման եկած, շատ երկիր տեսած, մի օր՝ վերադառնալիս՝ զալիս է իր հայրենի գիւղը, ուր իհարկէ նրան շատ լաւ ճանաչում էին. նա շատ վատ մարդ էր, այդ պատճառով էլ նրան ոչ ոք տուն չըթողեց. նա էլ՝ տեսնելով իր համագիւղացիների հալածանքը՝ դնաց գիւղից մի քիչ հեռու, քարանք վայր բերեց, ու այդտեղ մի քիչ հանդատացաւ։ Երբ որ նա հաց էր ուտում՝ ասաց ինքն իրան. «Ա՛խ, երանի թէ մի տաք կերակուր լինէր՝ ուտէի»։ Հէնց այդ խօսքն ասաց վերջացրեց թէ չէ, որտեղից որ էր՝ մի պառաւ կին մի աման տաք կերակուր բերեց ու տւեց. այդ մարդը նստեց ու կերաւ, շատ քաղցր կերակուր էր, — բայց ամանիցը շատ վատ հոտ էր գալիս։ Պառաւ կինը եկաւ որ դատարկ ամանը տանի, հարցրեց. «Կերակուրը լաւ էր»։ — «Չատ լաւ էր և քաղցր, բայց՝ չըգիտեմ ինչո՞ւ սառտիկ վատ հոտ է գալիս ամանիցը. թէ գիտես, տան, ինչքին է այս վատ հոտը...

— «Այդ կերակուրը՝ որ կերար՝ դու ինքդ էիր՝ ալդպէս քաղցր, իսկ ամանը՝ հոգիդ է, որից ալդպիսի վատ հոտ է գալիս», ասաց աչն պառաւ կիներ և անշաղտացաւ մարդու աչքերը:

Բ. Մելիքեան

ՄՈՎՍԻՍԻ ԲԱՐԵՆՍՈՍՈՒԹԻՒՆԸ

(Աւանդութիւն)

Մովսէս մարգարէն երբ գնում էր Աստծու մօտ՝ հետը խօսելու՝ «ճանապարհին միշտ տեսնում էր մի խեղճ մարդու, որ անտառում ծառեր էր կտրում, չորացնում, ու յետո՛ւ փայտերը տանում-ծախում, և ալդպիսով էլ ապրում: Մովսէսը խղճաց ալդ մարդուն՝ որ ալդպէս չարչարում է, և դրս համար բարեխօսեց Աստծու առաջ: Աստուծո՛ւ պատառիտանեց՝ որ ալդ մարդը ալդպիսի աշխատանքով պիտի ապրի աշխարհում, որպիսին ևս եմ ցանկացել նրա համար»: Մովսէսը չբռնեց Աստծու խօսքերին, և՛ բարի զգացումից դրդւած՝ նորից խնդրեց:

Աչն ժամանակ՝ Աստուծո՛ւ կատարեց նրա ինդիրը:

Մի օր՝ երբ աչն խեղճ մարդը դուրս եկաւ անտառ՝ ծառեր կտրատելու՝ «մի ծառ գլորեց ու տեսաւ, որ մէջը (բունը) լիքն էր ոսկիներով:

Աղօթելով Աստծուն՝ աչն մարդը ոսկիները վերցրեց ու սրտի անհուն բերկրութեամբ՝ դէպի տուն գնաց:

Մի որոշ ժամանակ անցնելուց յետո՛ւ՝ ալդ անտառում նա մի վանք է շինում: Վանքն ունենում է երկու դուռը. մէկը՝ ներս մտնելու, միւսը՝ դուրս գալու համար: Երկրորդ դուռն մօտ նա գնում է ոսկիներով լիքը մի մեծ կամբիւղ, և մօտը՝ երկու պահապան նշանակում ու հրամարում. «Ո՛վ որ այս վանքը ներս մտնի-աղօթելու՝—դուրս գալու ժամանակ՝ տալ նրան մի բուն ոսկի»: Ալդպէս էլ անում էին:

Ուրիշ անգամ՝ երբ Մովսէսը կրկին գնում էր Աստծու մօտ՝ հետը խօսելու՝ անտառում տեսնում է մի վանք, և շատ դարմանում, թէ՛ արդեօք ո՞վ է շինել ալդ:

Ներս է մտնում աղօթելու. երբ աղօթեց-պրծաւ ու ուզում էր դուրս գալ՝ պահապաններեց մէկը վերցրեց մի բուն ոսկի և տալիս է Մովսէսին: Մովսէսը շնորհակալութիւն յայտնեց ու ասաց՝ որ չի ուզում, ինքն էլ ունի, բայց պահապանները դօրում էին՝ իսկ Մովսէսը չէր վերցնում. ալդ չքվեց նեւ ու համար նրան մի լաւ ծեծեցին: Մովսէսը ալդպէս ծեծւած՝ գնաց Աստծու մօտ ու նրան պատմեց եղելութիւնը:

Աչն ժամանակ՝ Աստուծո՛ւ ասաց. «Դա՛ ալդ

վանքը՝ կառուցել է այն մարդը՝ որի համար
դու ողորմութիւն խնդրեցիր. դու ինձ չըլտեցիր,
և ահա քո խնդիրը՝ քեզ ձեռնեց»:

Բ. Մամուլեան

* *

Շիր զիւղացին բարեպաշտ
Ուղեւորեց զէպ իր դաշտ.
Մի անկրամուրջ գետակ կար
Պէտք է անցնէր անպատճառ:

Սիրտը պնդեց ու լսեց,*)
Բաց ջուրն բնկաւ ու գոչեց.
«Յ՛հ, անիծւեն ձերութիւն,
Հէ՛յ զիտի հա՛, մանկութիւն:

Իսկ երբ տեսաւ որ չըկա՛յ
Իրան լսող մի վըկա՛յ
Ատա՛ց. — էն վախտն էլ՝ անցած՝
Մի խէրով դադ չեմ եղած:

Աւ. Բալանթարեանց

*) Յատկեց, թռաւ:

ԱՐԾԱԹԻ ՍՐՃԱՄԱՆԸ

Մի նաւատորմի նաւի եզրին սրբում էր իր
նաւապետի արծաթէ սրճամանը և լանկարծա-
կի՝ ծովը գցեց:

— Պ. նաւապետ, ատա՛ց խորամանկ նաւա-
տին, արդեօք կարելի է մի տուարկա՛յ կորած
համարել, երբ իսկապէս գիտէ՛ք՝ թէ՛ սրտեղ է
նա գտնւում:

— Յիմա՛ր, ատա՛ց նաւապետը, մի՛թէ կա-
րող է մի բան կորած համարել՝ եթէ՛ գիտեմ՝
թէ՛ ո՛րտեղ է նա գտնւում:

— Եւ ալդպէս, շարունակեց նաւատորմն,
ձեր արծաթէ սրճամանը կորած չէ, որովհետեւ
ես գիտեմ՝ թէ՛ ո՛րտեղ է նա գտնւում: Նա ըն-
կած է ծովի լատակին:

Թարգմ. Անդաս

ՀԱՏԸՆՏԻՐ ՄՏՔԵՐ

Ոչ մէկը պարտաւոր չէ՝ որ լինի Հարուստ, մեծանուն եւ գիտուն, սակայն աղնիւ մարդ լինել՝ ամենքը պարտաւոր են:

Բ. Բուդիարդ

Վարձուքը մի Հայելի է, որի մէջ ամեն մարդ ցոյց է տալիս իր պատկերը:

Գեօթէ

Աւելի լաւ է՝ որ ես ինքս վնասուեմ՝ ճշմարտութիւնն ասելով, քան թէ լռելովս՝ ճշմարտութիւնը վնասուի:

Ջօն Պիմ

Իւրաքանչիւր մտածող, նախապաշարմունքից ազատ մարդու Համար պարզ է՝ որ աւելի լաւ է քանդել երդումը, քան ապրել մեղքի մէջ:

տ. Էդգրէն-Լէֆլէր

Նրանի աչն մարդուն՝ որ (բարի) լիշատակ կը թողու... վաչ աչն մարդուն՝ որ անլիշատակ կը մեռնի:

Խրիմեան Հայրիկ

Ով որ մասնակցում է ընդհանուրին՝ նրա Համար անձնական շահերը եւ կենսական պիտույքները երկրորդական են, իսկ բնութիւնն ու մարդկութիւնը՝ առաջին ցանկութիւններն են:

Վ. Բէլինսկի

Հեռացրու զգուշութիւնը՝ եթէ նա խանդարում է քեզ՝ պարտքդ կատարելու:

Մօրէ

Իմաստունի լեզուն՝ սրտումն է, լիմարի սիրտը՝ լեզուի վրայ:

Սողոմոն Իմաստուն

Գալլերի Հետ ապրողը՝ գալլերի պէս ունալ կը սովորի:

Սպանիական առած

Լաւ դիրքը մարդուս ամենալաւ բարեկամն է:

Ս. Սմալս

Մի արմաւենի՝ միւսի վրայ նայելով է պրտողները դառնում:

Արաբ. առած

Հոյս են տեսել

- 1) Մեղաւորը 5 Կ.
- 2) Նոր փոխիկ 5 »
- 3) Փոքրիկ ընթերցարան . . . 5 »

Վաճառում են բոլոր գրավաճառանոցներում և
մեկ մօտ՝

ТИФЛИСЬ, Эрив. площ. д. бывш.
Терз-Асатурова,

Геворкы Бабурияшву

Հոյս կրտսերի

Ա Ն Դ Ե Ր Ա Է Ն Ի «ՍՈՒՆԿԸ»

(Թարգմանութիւն)

Հոյս են տեսել

- 1) Մեղաւորը 5 Կ.
- 2) Դար Փնջիկ. 5 »
- 3) Փոքրիկ Հնթերցարան. 5 »

Վաճառւում են բոլոր գրավաճառանոցներում և մեզ մօտ՝

ТИФЛИСЬ, Эрив. площ. д. бывш.
Терз-Асатурова,
Геворкы Бабурьянцы

Հոյս կրտսերնի

Ա ն դ ե ռ ս է ն ի «ՍՈՒՆԱԿԸ»

(Թարգմանութիւն)

24620

0044456

2013

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0014156

